

Поштоване даме и господо,

Пред нама се налази Извештај о спровођењу Оквирног споразума о сливу реке Саве и раду Међународне комисије за слив реке Саве за период од 1. априла 2011. до 31. марта 2013. године.

Према Декларацији Трећег састанка Страна Оквирног споразума, Стратегији и Акционом плану, у току двогодишњег периода остварен је значајан напредак у правцу успостављања међународног режима пловидбе реком Савом и њеним пловним притокама, као и успостављање одрживог управљања водама у сливу реке Саве, као основним циљевима Оквирног споразума, остварен је напредак у правцу развоја различитих облика одрживог речног туризма у сливу, у правцу интегрисања заштите животне средине у економске активности, као што су пловидба и туризам.

Остварен је значајан напредак и у правцу додатног јачања укључености интересних група у процес спровођења Оквирног споразума као и у правцу унапређења видљивости процеса спровођења Оквирног споразума и Савске комисије као координатора процеса у државама странама Оквирног споразума.

Највећи део активности у оквиру процеса је обављен кроз спровођење пројеката. Из тог разлога додатним напорима покушавамо да обезбедимо средства за приоритетне – регионалне пројекте који су повезани са спровођењем Оквирног споразума, са посебним фокусом на екстерне финансијске изворе. Као резултат таквих напора, удео екстерно финансираних пројеката у укупном буџету је наставио да расте и достигао је ниво од 84 процента. Преосталих 16 процената се обезбеђује из контрибуције држава страна Оквирног споразума. Надамо се да ће и у будућности учешће екстерног финансирања пројеката додатно порасти, с обзиром на чињеницу да је 11 приоритетних пројеката Савске комисије већ добило потврду о усклађености или писмо препоруке у оквиру Дунавске стратегије Европске уније, као и да се очекује да остали планирани пројекти буду усмерени на екстерне финансијске изворе.

Најзначајнији резултати у области управљања водама у протекле две године су завршетак израде Плана управљања за слив реке Саве, припремне активности на изради Плана управљања ризиком од поплава, прва фаза успостављања ГИС-а Саве, као и унапређење система обавештавања у случају акцидената.

У области пловидбе, напредак је остварен поновним успостављањем система обележавања пловног пута Саве, достизањем завршне фазе процеса планирања обнове и развоја пловидбе, као и подизањем нивоа хармонизације националних законодавстава са европским.

Поново је изражена потреба држава да, у циљу постизања бољих резултата у области управљања водама, Савска комисија размотри могућност успостављања правно обавезујућег карактера одлука Комисије у одређеним подручјима управљања водама.

Посебно бих желео да напоменем учешће младих са слива Саве у раду Парламента младих, за који се надамо да ће на младима својствен начин помоћи бољој прекограничној сарадњи на сливу, водећи рачуна о изузетним еколошким вредностима и привредним потенцијалима.

Веома је важно да осим сагледавања резултата нашег двогодишњег рада, на основу уочених потешкоћа, за наредни период направимо боље окружење за наш ефикаснији рад, како у самој Савској комисији и секретаријату тако и у државама Странама, посебно у институцијама надлежним за спровођење Оквирног споразума.

Ступање на снагу протокола Оквирног споразума је од велике важности за његово ефикасно спровођење. Стране оквирног споразума у наредном периоду треба да уложе напоре да ратификују Протокол о спречавању загађења вода узрокованог пловидбом и Протокола о заштити од поплава, као и да учествују у коначном усклађивању Протокола о управљању наносом и Протокола о ванредним ситуацијама.

Главне препреке и потешкоће у бољем спровођењу Оквирног споразума у државама Странама Оквирног споразума су повезане са недостатком људских и финансијских ресурса. У неким државама додатне препреке су и недостатак одговарајућих институционалних аранжмана, укључујући и координацију и размену информација између националних институција одговорних за спровођење Оквирног споразума, затим недостатак усклађености националног законодавства са законодавством Европске уније као и недостатак капацитета потребног за одговарајућу примену законских прописа или адекватног научног истраживања, како би се подржала реализација циљева Оквирног споразума.

Такође, постоји још простора за побољшање билатералне сарадње, где је Савска комисија препозната као могући медијатор.

Сагледавајући резултата нашег рада и активности утврђене Стратегијом и Акционим планом, сматрамо да будући напори треба да буду оријентисани према ефикасном завршавању националних процедура које претходе усвајању Плана управљања сливом реке Саве и осигурању одговарајућих људских и финансијских ресурса за спровођење Плана управљања сливом реке Саве, као и накнадних циклуса управљања водама на сливу. Такође, неопходна је подршка даљем развоју Плана управљања поплавама у сливу реке Саве и интегрисаних система и то ГИС, Речни информациони сервис, систем упозоравања на опасност и предвиђања поплава, систем раног упозоравања на опасност од акцидената на сливу. За обнову и развој пловидбе на реци Сави неопходан је ефикасан завршетак главног пројекта и покретање радова.

Веома је важно и разматрање осталих развојних активности на сливу: генерисање хидро-енергије, снабдевање водом, пољопривреда, туризам и рекреација, при чему се води рачуна о заштити животне средине као и о могућим последицама климатских промена.

За наведено, потребно је да се даљи напредак оствари у обезбеђивању одговарајућих финансијских инструмената за реализацију одређених активности и пројеката, нарочито оних који се одвијају под окриљем Саске комисије, размени информација у оквиру слива (на пример хидролошки и метеоролошки подаци), затим у усклађивању националних методологија – на пример у вези са прикупљањем хидро-метеоролошких података, хидролошким и хидрауличким анализама, ризиком од поплава и проценом штете и друго. За резултате је битна и доступност података, као што су топографски, хидролошки и други, који су потребни за припрему одређених студија од заједничког интереса у оквиру координације Савске комисије, нарочито података у власништву државних институција надлежних за спровођење Оквирног споразума. Јачање капацитета у областима које су повезане са Оквирним споразумом је такође фактор даљег напретка у његовој примени. И поред тог ашто смо у претходном периоду у нашим активностима имали значајно учешће интересних група, потребно је да платформа буде проширена, нарочито са циљем укључивања академског и пословног сектора.

За резултате нашег рада, о којима говори извештај који је пред нама, заслужне су Стране Оквирног споразума, међународна помоћ коју смо имали при реализацији наших пројеката а такође и предан рад Секретаријата Савске комисије.